

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 117/2014-6

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 5. februára 2014 v senáte zloženom z predsedu Juraja Horvátha a zo sudcov Sergeja Kohuta a Lajosa Mészároša (sudca spravodajca) predbežne prerokoval návrh Ing. J. Š., na preskúmanie rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií sp. zn. VP/18/13-K z 25. júna 2013 a takto

r o z h o d o l :

Návrh Ing. J. Š. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnený.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bol 5. septembra 2013 doručený návrh Ing. J. Š. (ďalej len „navrhovateľ“) na preskúmanie rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií (ďalej len „výbor“) sp. zn. VP/18/13-K z 25. júna 2013 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“).

Z návrhu a jeho príloh vyplýva, že navrhovateľ bol 10. mája 2012 odvolaný z funkcie riaditeľa štátneho podniku Rudné bane, š. p. Banská Bystrica (ďalej len „štátny podnik“). Podľa čl. 7 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z. (ďalej len

„ústavný zákon o ochrane verejného záujmu“ alebo „ústavný zákon“) navrhovateľ podal 14. júna 2013 výboru písomné oznámenie funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov (ďalej len „oznámenie“) za rok 2012.

Namietaným rozhodnutím výbor uložil navrhovateľovi ako bývalému verejnému funkcionárovi pokutu v sume 805 € zodpovedajúcej mesačnému platu verejného funkcionára za porušenie povinnosti ustanovenej v čl. 7 ods. 1 ústavného zákona podať oznámenie do 31. marca 2013.

Navrhovateľ v úvode svojho návrhu poukázal na svoje stanovisko zaslané výboru 11. júna 2013, v ktorom uviedol, že 10. mája 2012 bol odvolaný z funkcie riaditeľa štátneho podniku. Podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona podal 7. mája 2013 na poštovú prepravu na predpísanom tlačive oznámenie po skončení výkonu verejnej funkcie, a teda v lehote v zmysle čl. 8 ods. 5 ústavného zákona, a podľa jeho názoru podávanie písomného oznámenia podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona za kalendárny rok 2012 v čase, keď už nebol verejným funkcionárom, je nad rámec zákona.

Navrhovateľ následne v návrhu, nadväzujúc na svoje vyjadrenie prezentované v už opísanom liste, uvádza, že zákonná povinnosť verejného funkcionára podávať písomné oznámenie za predchádzajúci kalendárny rok je buď podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona, alebo podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona, ale nie podľa oboch ústavných noriem zároveň. Súčasná aplikácia čl. 7 ods. 1 a čl. 8 ods. 5 ústavného zákona je podľa názoru navrhovateľa nesprávna a je nad rámec ústavného zákona, a teda podľa navrhovateľa nezákonná. Z toho dôvodu podal navrhovateľ návrh na preskúmanie rozhodnutia výboru ústavným súdom.

II.

Z obsahu návrhu a jeho príloh vyplýva, že navrhovateľ vykonával verejnú funkciu v zmysle čl. 2 ods. 1 písm. zc) ústavného zákona, t. j. funkciu riaditeľa štátneho podniku, do 10. mája 2012, keď bol z tejto funkcie odvolaný. Týmto dňom teda skončil výkon jeho verejnej funkcie.

Navrhovateľ 7. mája 2013 podal výboru oznámenie po skončení výkonu verejnej funkcie podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona a 14. júna 2013 podal výboru písomné oznámenie za rok 2012 podľa čl. 7 ústavného zákona.

Výbor po zistení, že navrhovateľ nepodal v ustanovenej lehote (do 31. marca 2013) písomné oznámenie podľa čl. 7 ústavného zákona, uznesením č. 154 z 23. mája 2013 začal proti nemu konanie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa čl. 9 ods. 2 písm. a) ústavného zákona. Výbor súčasne požiadal navrhovateľa podľa čl. 9 ods. 4 ústavného zákona o stanovisko pre účely konania vo veci ochrany verejného záujmu. Navrhovateľ na výzvu výboru reagoval listom z 11. júna 2013, v ktorom uviedol, že 10. mája 2012 bol odvolaný z funkcie riaditeľa štátneho podniku, čím prestal byť verejným funkcionárom podľa ústavného zákona. Ďalej v liste uviedol, že podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona podal 7. mája 2013 na poštovú prepravu na predpísanom tlačive oznámenie po skončení výkonu verejnej funkcie, a teda v lehote predpokladanej čl. 8 ods. 5 ústavného zákona. Taktiež v liste uviedol, že podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona naposledy podal oznámenie v marci 2012 za predchádzajúci kalendárny rok 2011 a že podávanie oznámenia podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona za kalendárny rok 2012 v čase, keď už nevykonáva verejnú funkciu, je nad rámec zákona. Pre skrátenie konania pred výborom navrhovateľ s listom zároveň podal oznámenie podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona za rok 2012.

Po vykonanom dokazovaní výbor dospel k záveru, že *„vyjadrenie verejného funkcionára má len vysvetľujúci charakter, avšak bez toho, že by výbor mohol na uvádzané skutočnosti prihliadať, keďže ústavný zákon neumožňuje zbaviť verejnú funkcionárku zodpovednosti za jeho porušenie z takýchto dôvodov“*. Z tohto dôvodu prijal 25. júna 2013 uznesenie č. 217, ktorým schválil rozhodnutie sp. zn. VP/18/13-K. V napadnutom rozhodnutí konštatoval, že navrhovateľ tým, že nepodal oznámenie podľa čl. 7 ústavného zákona v lehote v ňom ustanovenej, porušil povinnosť ustanovenú v čl. 7 ods. 1 ústavného zákona (oznámenie za rok 2012 mal podať do 31. marca 2013, oznámenie podal 14. júna 2013), za čo mu v súlade s čl. 9 ods. 10 písm. a) ústavného zákona uložil pokutu v sume 805 € zodpovedajúcej mesačnému platu verejného funkcionára.

Napadnuté rozhodnutie bolo navrhovateľovi doručené 7. augusta 2013.

Vzhľadom na charakter námietok navrhovateľa, ktorý namieta výklad a aplikáciu ustanovenia čl. 7 ods. 1 ústavného zákona, ako aj na skutočnosť, že neexistuje rozpor medzi navrhovateľom tvrdeným skutkovým stavom vyplývajúcim z obsahu návrhu a skutkovým stavom veci vyplývajúcim z napadnutého rozhodnutia, ktorý navrhovateľ ani nerozporoval, ústavný súd nepovažoval za účelné vyzývať predsedu výboru, aby sa vyjadril k návrhu navrhovateľa a aby predložil na vec sa vzťahujúci spisový materiál.

III.

Podľa uznesenia ústavného súdu sp. zn. PLz. ÚS 1/07 z 2. mája 2007 prijatého podľa § 6 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) o zjednotení odchylných právnych názorov senátov ústavného súdu na konanie vo veciach podľa čl. 9 a nasl. ústavného zákona o ochrane verejného záujmu sa na toto konanie vzťahuje § 25 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého sa každý návrh predbežne prerokuje.

Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa čl. 10 ods. 2 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu dotknutý verejný funkcionár môže podať návrh na preskúmanie rozhodnutia výboru na ústavný súd v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia podľa odseku 1, ktorým bola vyslovená strata mandátu alebo funkcie, alebo do 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia podľa čl. 9 ods. 10,

ktorým bolo rozhodnuté o pokute voči verejnému funkcionárovi. Podanie návrhu na preskúmanie rozhodnutia výboru má odkladný účinok. Ústavný súd rozhodne o tomto návrhu do 60 dní odo dňa jeho doručenia. Konanie o preskúmaní takéhoto rozhodnutia pred ústavným súdom upravujú ustanovenia zákona o ústavnom súde. Rozhodnutie ústavného súdu je konečné okrem rozhodnutia podľa čl. 12 ods. 2 ústavného zákona.

Podľa § 73a ods. 1 zákona o ústavnom súde sa konanie o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov začína na návrh verejného funkcionára, ktorého sa týka rozhodnutie orgánu, ktorý vykonáva konanie o návrhu vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa ústavného zákona.

Podľa § 73b ods. 2 zákona o ústavnom súde o návrhu koná a rozhoduje senát ústavného súdu na neverejnom zasadnutí.

Podľa § 73b ods. 3 zákona o ústavnom súde ak senát ústavného súdu zistí, že konanie verejného funkcionára je v rozpore s ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov, rozhodnutie orgánu svojím uznesením potvrdí. V opačnom prípade napadnuté rozhodnutie orgánu senát ústavného súdu nálezom zruší.

Podľa § 73b ods. 4 zákona o ústavnom súde rozhodnutie ústavného súdu je konečné.

Podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona verejný funkcionár je povinný do 30 dní odo dňa, keď sa ujal výkonu verejnej funkcie, a počas jej výkonu vždy do 31. marca podať písomné oznámenie za predchádzajúci kalendárny rok.

Podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona verejný funkcionár podľa čl. 8 ods. 1 ústavného zákona je povinný do 30 dní po uplynutí jedného roka odo dňa skončenia výkonu verejnej funkcie podať písomné oznámenie za predchádzajúci kalendárny rok.

Podľa čl. 3 ods. 1 ústavného zákona na účely čl. 7 a 8 a na účely konania, ak sa porušili povinnosti podľa čl. 7 a 8, sa osoba, ktorá vykonávala verejnú funkciu, považuje za verejného funkcionára aj v období jedného roka odo dňa skončenia výkonu verejnej funkcie.

Navrhovateľ namieta, že podávanie písomného oznámenia podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona za kalendárny rok 2012 v čase, keď už nebol verejným funkcionárom a keď navyše podal oznámenie po skončení výkonu verejnej funkcie podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona, je nad rámec ústavného zákona. Podľa názoru navrhovateľa zákonná povinnosť verejného funkcionára podávať písomné oznámenie za predchádzajúci kalendárny rok je buď podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona, alebo podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona, ale nie podľa oboch ustanovení zároveň.

Ústavný súd v úvode považuje vzhľadom na námietky navrhovateľa za potrebné vyjadriť sa k súčasnému plneniu povinností podľa čl. 7 ods. 1 a čl. 8 ods. 5 ústavného zákona zo strany verejného funkcionára. Inak povedané, či podanie oznámenia po skončení výkonu verejnej funkcie podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona vylučuje povinnosť verejného funkcionára podať oznámenie podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona, a naopak.

Ústavný zákon ustanovuje povinnosti verejných funkcionárov počas aktívneho výkonu verejnej funkcie, ale aj po jeho skončení vrátane tzv. postzamestnaneckých povinností (typicky čl. 8 ústavného zákona). Na účely preverenia dodržiavania týchto povinností zo strany verejných funkcionárov ústavný zákon upravuje viaceré oznamovacie povinnosti verejného funkcionára, napr. podľa čl. 7 ods. 1 alebo čl. 8 ods. 5 ústavného zákona. Kým účelom úpravy povinnosti verejného funkcionára podať oznámenie podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona je preverenie dodržiavania ustanovení ústavného zákona počas aktívneho výkonu verejnej funkcie, účelom úpravy povinnosti podať oznámenie po skončení výkonu verejnej funkcie podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona je preverenie dodržiavania ustanovení ústavného zákona vzťahujúcich sa na obdobie jedného roka po skončení výkonu verejnej funkcie a len na vybraných verejných funkcionároch. Už na základe uvedeného je možné konštatovať, že prijatím záveru o súčasnej neaplikovateľnosti čl. 7 ods. 1 a čl. 8 ods. 5 ústavného zákona by bol popretý účel týchto ustanovení a nebolo by preverené plnenie všetkých povinností verejného funkcionára vyplývajúcich mu z ústavného zákona.

Povinnosť podať oznámenie podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona sa navyše vzťahuje na všetkých verejných funkcionárov, t. j. na každého, kto vykonáva funkciu podľa čl. 2

ods. 1 ústavného zákona, a je bezpodmienečná. Naopak, povinnosť podať oznámenie podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona sa vzťahuje len na verejných funkcionárov taxatívne vymenovaných v čl. 8 ods. 1 ústavného zákona, t. j. na verejných funkcionárov podľa čl. 2 ods. 1 písm. a), c), d), f), h), j) až m), o), q), t) až zk), a to za predpokladu, že tento v období dvoch rokov pred skončením výkonu verejnej funkcie rozhodol o poskytnutí štátnej pomoci alebo o poskytnutí, alebo povolení inej podpory, výhod alebo odpustenia povinností vyplývajúcich zo všeobecne záväzných právnych predpisov alebo z individuálnych právnych aktov fyzickým osobám alebo právnickým osobám.

V zmysle už uvedeného ústavný súd konštatuje, že bez ohľadu na skutočnosť, či navrhovateľ bol za podmienok ustanovených v čl. 8 ods. 1 a čl. 8 ods. 5 ústavného zákona povinný podať oznámenie po skončení výkonu verejnej funkcie, bol povinný podať oznámenie podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona, ktorý sa vzťahuje bez výnimky na všetkých verejných funkcionárov v zmysle čl. 2 ods. 1 ústavného zákona a ktorého účel je odlišný od účelu reprezentovaného čl. 8 ods. 5 ústavného zákona. Plnením povinnosti podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona zo strany navrhovateľa nedošlo k zániku jeho povinnosti podať oznámenie podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona.

Na tomto mieste sa však ústavný súd musí vysporiadať s otázkou, či navrhovateľ porušil povinnosť podať písomné oznámenie podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona za kalendárny rok 2012 do 31. marca 2013, t. j. v čase, keď už nebol verejným funkcionárom, keďže navrhovateľ bol odvolaný z verejnej funkcie 10. mája 2012 a oznámenie podal 14. júna 2013. Podľa zjednocujúceho stanoviska pléna ústavného súdu, ktoré bolo prijaté 7. júla 2010 uznesením č. k. PLz. ÚS 1/2010-10 (ďalej len „zjednocujúce stanovisko“), verejný funkcionár má po skončení výkonu funkcie povinnosť podať oznámenie podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu za dobu výkonu funkcie v kalendárnom roku, v ktorom skončil aktívny výkon funkcie, do 31. marca nasledujúceho kalendárneho roku.

Počas celého obdobia, v každom momente aktívneho výkonu funkcie musí byť dodržiavaný ústavný zákon a z tohto dôvodu musí byť jeho dodržiavanie kontrolované. Z tohto dôvodu je rozumné, že verejný funkcionár je po ukončení aktívneho výkonu funkcie

povinný urobiť oznámenie aj za dobu výkonu funkcie v poslednom kalendárnom roku výkonu funkcie, a to do 31. marca nasledujúceho kalendárneho roku (PLz. ÚS 1/2010, II. ÚS 223/2010).

Z uvedeného vyplýva, že navrhovateľ ako verejný funkcionár, ktorému výkon verejnej funkcie skončil 10. mája 2012, bol povinný v záujme preverenia dodržiavania ústavného zákona v období medzi 1. januárom 2012 a 10. májom 2012 podať oznámenie podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona najneskôr do 31. marca 2013. V opačnom prípade by časť jeho aktívneho výkonu funkcie nebola preverená, a tým by bol popretý účel ústavného zákona. Pretože navrhovateľ oznámenie za rok 2012 v uvedenej lehote nepodal (predmetné oznámenie podal až 14. júna 2013), porušil tým povinnosť ustanovenú v čl. 7 ods. 1 ústavného zákona.

Z týchto dôvodov ústavný súd dospel k záveru, že námietky navrhovateľa proti napadnutému rozhodnutiu uvedené v jeho návrhu sú zjavne neodôvodnené a nezakladajú také dôvody na spochybňovanie napadnutého rozhodnutia výboru, ktoré by bolo potrebné posúdiť po prijatí návrhu na ďalšie konanie. Ústavný súd preto návrh navrhovateľa odmietol už pri predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. februára 2014